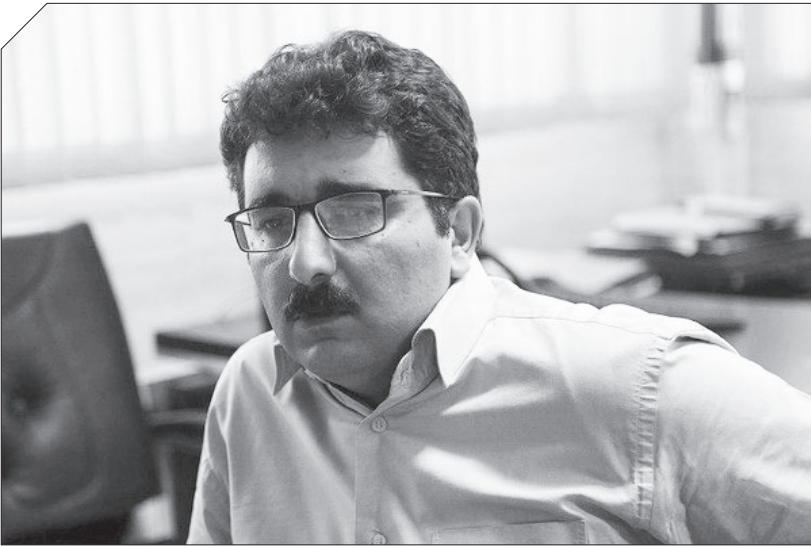

سامان موحدی‌راد: جامعه کارگران، بیمه‌شدگان و مستم‌ری بگيران ايراني حالا در كنار ده‌ها دغدغه‌اي كه متأثر از شرايط اقتصادي ناپايدار كشور دارند، بايد نگران يك تصميم ديگر هم باشند. سازمان خصوصي‌سازي تلاش دارد بانك رفاه را كه تنها بانك اختصاصي خدمات‌رسان به كارگران و بيمه‌شدگان است، واگذار كند. واگذاري پيش از ۳۳ درصد سهام اين بانك به بخش خصوصي به اين معني است كه ديگر اين بانك در تملك كارگران نيست و جامعه بزرگي از ايراني‌ها بايد منتظر باشند تا بخش خصوصي براي بسياري از امور حياتي‌شان تصميم بگيرد. جدي‌شدن اين واگذاري بهانه‌اي شد تا با فرهاد اسماعيلي، پژوهشگر حوزه كار در اين زمينه صحبت كنيم و ابعاد اين واگذاري و اثرات آن را بررسي كنيم.

گفت‌وگو با فرهاد اسماعيلي، پژوهشگر حوزه كار، درباره ابعاد واگذاري بانك رفاه به بخش خصوصي

از بين بردن سرمايه بين نسلي كارگران

♦ واگذاري بانك رفاه به بخش خصوصي در چند سطح زندگي كارگران و بيمه‌شدگان را تحت تاثير قرار مي‌دهد؟

بگذاريد مسئله را در دو سطح بررسي كنيم؛ موضوع اول امور جاري و روزمره‌اي است كه بانك رفاه انجام مي‌دهد و خدماتي است كه در لحظه به جامعه بزرگي از كارگران، بيمه‌شدگان و مستم‌ري بگيران ارائه مي‌كند. بانك رفاه بانكي بوده كه از ابتدا با هدف خدمات‌رساني رفاهي به كارگران تشكيل شده است؛ بنابراين قطع اين بازو مي‌تواند زندگي بخش بزرگي از مردم در ايران را تحت تاثير قرار دهد. قطع اين بازو مالي و بانكي از يگره سازمان تامين اجتماعي قطعا اين سازمان را دچار مشكلات متعددي در زمينه پرداخت‌هاي جاري و مشكلات عيني و انضمامي در خصوص تعهدات بلندمدت، کوتاه‌مدت و ميان‌مدت مي‌كند. به‌ويژه اينكه اين بانك را در خدمات‌رساني جاري به بيمه‌شدگان و مستم‌ري بگيران دچار مشكل مي‌كند.

اين را در نظر داشته باشيد كه فضاي جامعه بيمه‌شدگان به نحوي است كه سازمان تامين اجتماعي سال‌هاست مثلاً تلاش مي‌كند كه حتي ساعت پرداخت مستم‌ري بگيران و بازماندگان بيمه‌شدگان هم دچار تاخير نشود؛ يعني سال‌هاست كه سازمان در روز مقرر اين مبلغ را پرداخت مي‌كند و اگر نفي‌ظمي در اين مسير رخ بدهد موجب نارضائتي‌هاي عجيب و فراواني مي‌شود كه سازمان علاقه‌اي به انجام مجدد آن ندارد و همواره تلاش مي‌كند با يك نظم معين و طبق وعده اين مبلغ را به مستم‌ري بگيران پرداخت كند تا نگراني و به‌چالش كشيدن بيمه‌شدگان را كم كند. شما اين را در نظر داشته باشيد كه تاخير چندساعته در پرداخت مستم‌ري مستم‌ري بگيران تا چه ميزان بر زندگي آنها تاثير دارد و موجب نارضائتي مي‌شود و هرگونه تلاش براي برهم‌زدن اين نظم مثل از‌كانداختن بازي بانك رفاه مي‌تواند هم سازمان و هم مستم‌ري بگيران را با چالش‌هايي جدي مواجه كند. بنابراين اولين مشكلي كه در پيشخوان خدمات سازمان مي‌تواند ايجاد كند همين مسئله تامين و تنظيم نقدينگي براي ايفاي تعهدات نقدي سازمان است. در صف اول افرادي كه در حال دريافت خدمات متعدد از سازمان تامين اجتماعي هستند مانند مستم‌ري بگيران، تسهيلات دوران بارداري، غرامت دستمزد، بيمه بي‌كاري، هزينه‌هاي درمان‌ي آسيب مي‌بينند. چراكه مهم‌ترين محل تامين اين موارد ايفاي تعهدات نقدي است كه با توجه به مشكلاتي كه در مسير دريافت حق بيمه وجود دارد، بانك رفاه به عنوان يك بازو مالي و بانكي سازمان در همه اين موارد تلاش مي‌كند به سازمان در پرداخت تعهدات كمك كند. اگر اين بازو از اين يگره قطع شود، در واقع دست راست سازمان قطع مي‌شود و در صف اول هم اين افرادي كه اشاره كردم دچار مخاطرات معيشتي مي‌شوند. ضمن اينكه همه بيمه‌پردازان سازمان به صورت متمرکز همه حق بيمه‌ها را از طريق همين بانك پرداخت مي‌كنند و خدمات‌شان را هم از طريق اين بانك دريافت مي‌كنند. مستم‌ري‌ها، حقوق و مزايا، پرداخت خدمات تسهيلات قرض‌الحسنه و موارد ديگر همه و همه از سوي بيمه‌پردازان در اين بانك متمرکز شده است. مثلاً صندوق‌هاي بازنشستگي از طريق همين بانك به بازنشسته‌ها تسهيلات پرداخت مي‌كنند. در مجموع بانك رفاه چنان به ايفاي تعهدات سازمان تامين اجتماعي گره خورده كه با واگذاري اين بانك به بخش خصوصي مي‌تواند چالش‌هاي بزرگ‌تري ايجاد كند و حتي اثرات اين واگذاري نه فقط زندگي بيمه‌شدگان كه زندگي بخش بزرگي از شهروندان ايراني را دچار چالش كند.

♦ به جز اين مشكلات عيني و چالش نقدينگي كه ممكن است براي سازمان ايجاد كند اين واگذاري چه ابعاد ديگري دارد؟

آنچه تا اينجا گفتم مربوط به بحث مشكلات عيني و چالش‌هاي نقدينگي بود كه در اثر واگذاري بانك رفاه ممكن است ايجاد شود. اما مسئله ديگري كه بايد به آن اشاره كنم بحث مغايرت اين واگذاري با اهدافي است كه در زمان تاسيس بانك رفاه از سوي قانون‌گذار در نظر گرفته شده است. مطابق قانون ساختار و همچنين خود قانون تامين اجتماعي اموال اين سازمان در نقش اموال عمومي به حساب مي‌آيند؛ براي نمونه در ماده ۱۰۴ قانون تامين اجتماعي به صراحت اشاره شده كه مالكيت اين اموال متعلق به همه نسل‌هاي تحت پوشش سازمان تامين اجتماعي است و به نوعي اصطلاحاً معروف است كه دارايي‌هاي سازمان دارايي‌هاي بين‌نسلي است و متعلق به نسل‌هاي بعدي بيمه‌شدگان و كارگران هم هست؛ بنابراين سهم بانك رفاه به عنوان يكي از اموال و دارايي‌هاي سازمان تامين اجتماعي هم وفق همين مواد قانون تامين اجتماعي و قوانين ديگر در حكم اموال عمومي و متعلق به نسل‌هاي مختلف كارگران و بيمه‌شدگان است. بنابراين خروج بانك رفاه از اموال بيمه‌شدگان به نوعي سلب مالكيت و سلب حق بيمه‌شدگان و همچنين سلب حق از نسل‌هاي آينده بيمه‌شدگان و كارگران است، مي‌توان گفت به معنای ذخيره و سرمايه‌گذاري در تامين اجتماعي و منافع اقتصادي حاصل از اين سرمايه‌گذاري هم لطمه مي‌زند. بنابراين چنين تصميمي با اهداف تشكيل سازمان تامين اجتماعي و همچنين اهداف تشكيل بانك رفاه به عنوان يك بانك اختصاصي بيمه‌شدگان مغايرت خواهد داشت.

♦ اساس هدف از تشكيل بانك رفاه چه بود و فلسفه وجودي اين بانك چيست؟

بانك رفاه به موجب لايحه قانوني بيمه‌هاي اجتماعي كارگران كه در ۲۴ تير ۱۳۳۴ در مجلس شورا به تصويب رسيد، ايجاد شد. در آن سال سازمان تامين اجتماعي به‌عنوان سازمان بيمه‌هاي اجتماعي كارگران شناخته مي‌شد و اين بانك به موجب لايحه قانوني بيمه‌هاي اجتماعي كارگران ذيل اين سازمان تاسيس شد. اين بانك با سرمايه خود كارگران تاسيس شد و از دولت هم كمكي براي تاسيس آن گرفته نشد. در سال ۱۳۳۸ در قانون بودجه وظيفي براي اين بانك در نظر گرفته شد و اساسنامه آن نوشته شد. به‌اين‌ترتيب با يك سرمايه ۴۰۰ ميليون ريالتي نقد و از محل سرمايه كارگران در سازمان بيمه‌هاي اجتماعي كارگران تاسيس شد. هدف تاسيس اين بانك دريافت و پرداخت وجوه سازمان و به‌كارگيري ذخاير از سوي سازمان بود؛ چراكه سرمايه سازمان تامين اجتماعي يك سرمايه بين‌نسلي است و بايد به فكر سازوكاري مي‌بود كه اين سرمايه را ذخيره و سرمايه‌گذاري

انوره دو بالزاك، نويسنده فرانسوي- خيس ۹- رهن‌دهنده- از عناصر تشكيل‌دهنده نمك طعام - معروف ۱۰- نامه را در آن مي‌گذارند- بر سر سفره عقد مي‌گذارند- سوره نودم قرآن ۱۱- سحاب - واحد طول روسي- تايد خارجي ۱۲- پيشرو قافله

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

۱- فرابندي كه موجب سازگاري جانوران با محيط اطرافشان مي‌شود- از مكان‌هاي ديدني طبيعي رامسر

۲- قديمي‌ترين قبرستان مسلمانان- فدراسيون جهاني فوتبال- باكتري ميله‌اي‌شكل ۳- وسط- سوم- غارت و چپاول- كيچ ۴- شاعر اصفهاني- ... لاترغ قلوبنا- نيكورو ۵- ميخ در گويش عرب- نشانه اختصاري سازمان بهره‌وري انرژی ايران- كاخ ۶- جلگه پنهانور در نواحي نيمه‌خشك- بالين- خطي در دايره ۷- خوردني صبحانه- خاكستر- لگن ظرفشويي ۸- نشانه جمع فارسي- تحريك‌كردن- دهان ۹- پرچم- نامي پسرانه- كشف لاستيكي ۱۰- اشتباه- شاعر نيشابوري كه به دست مغولان كشته شد- گونه‌اي كيوتر وحشي ۱۱- پندار- تكيه كلام درويش- آزمون چندگزينه‌اي ۱۲- بيزرگان- الهه عشق در اساطير يونان- نوعي بيماري پوستي ۱۳- كله- هفت‌گانه- آشكار و هويدا- گيره سر دخترانه ۱۴- نوعي شلوار گشاد- جانوري از خانواده بندپايان- هميشه ۱۵- بخش سردكننده موتور خودرو- تگران و پريشان

عمودي:

۱- شتر عربي- از هفت قلم آرايش- قديم‌ها براي شستن ظروف استفاده مي‌شد ۲- دوره پس از پايان حمله حاد بيماري- ميانجي- جوان ۳- پيمودن- رسوم- انجمن بين‌المللي حمل‌ونقل هوايي- ناسند ۴- فرستادن پيامبران از سوي خدا- رشته‌اي در مشمشيرازي- معاهده‌اي كه به جنگ جهاني اول پايان داد ۵- نوعي چاپ- نامه کوتاه- عمارت، سازه ۶- با كليد باز مي‌شود- مشهورترين آموزه موسيقي و نمايش در تئاتر- حريض ۷- نام قديم مدینه- تفريق- سالك ۸- سازي پوستي- رمانتي از

كند تا منافع به به همه نسل‌ها برسد. همچنين سازمان بايد به وظيفاي خود در قبال نسل‌هاي بعدي كارگران هم عمل مي‌كرد؛ از اين‌رو قانون‌گذار بانكي اختصاصي را در اين زمينه تاسيس كرد تا به بازوي سازمان در تحقق اين اهداف تبديل شود. از سال ۱۳۳۴ تا به حال سازمان به صورت متمرکز ذخاير و دارايي‌هايش را در اين بانك ذخيره کرده و به نوعي يوند تاكستستي بين سازمان تامين اجتماعي، كارگران و بانك رفاه برقرار شده است. همان‌طور كه از عنوان بانك هم برمي‌آيد، اين بانك براي ايجاد رفاه كارگران تاسيس شده است و دليل تاسيس و فلسفه وجودي آن هم همين بوده است. حتي بعد از انقلاب هم در سال ۵۸ كه شوراي انقلاب و دولت موقت تصميماتي گرفتند تا بسياري از مؤسسات و سازمان‌ها را ملي كنند، مي‌بينيم كه اتفاقي براي بانك رفاه رخ نداده؛ چراكه قانون ملي‌شدن شامل حال برخي از بانك‌ها هم شد؛ اما بانك رفاه ذيل اين قانون قرار نگرفت. به‌صراحت در آن زمان اعلام شد كه مديريت بانك رفاه ذيل سازمان تامين اجتماعي باقي خواهد ماند؛ يعني حتي در شرايط انقلابي هم كه بسياري از ساختارها تغيير كرد، بانك رفاه به دليل فلسفه وجودي‌اش كه خدمات‌رساني به كارگران بود، دستخوش اين تغييرات نشد؛ اما متأسفانه اکنون مي‌بينيم كه فشارها و زور جريان خصوصي‌سازي به دنبال تغيير ساختار اين بانك است. آن هم سياست‌هايي كه شكست‌خورده بودندش در بسياري از موارد ديده شده و تلاش مي‌كند تا يكي از بانك‌هاي بزرگ را كه با قشر بزرگي از زحمتكشان ايراني در ارتباط است، بيلعد. مشخص نيست كه تجربه‌هاي تلخ و شكست‌هايي كه خصوصي‌سازي در ايران داشته، اگر بر سر بانك رفاه هم بيايد، چه آينده‌اي در انتظار جمعيت بزرگي است كه با اين بانك در ارتباط هستند.

♦ واگذاري بانك رفاه به بخش خصوصي با توجه به سابقه خصوصي‌سازي در ايران چه تاثيري روي اعتماد عمومي مي‌گذارد؟

خطر ديگري هم كه وجود دارد، اين است كه بعد اجتماعي اين واگذاري مي‌تواند روي جامعه بيمه‌شدگان تاثير منفي بگذارد و شاهد خروج سرمايه‌هاي بيمه‌شدگان و كارگران كشور از اين بانك باشيم؛ چراكه بسياري از اين جامعه كارگري يا بيمه‌اي با اين تصور كه اين بانك متعلق به خودشان است و سود و عايدت سرمايه‌هاي بانك هم مستقيماً به سازمان بازمي‌گردد، در آن سرمايه‌گذاري مي‌كنند؛ چراكه آن را راي امنی براي سرمايه‌گذاري و سپرده‌گذاري مي‌دانند. واگذاري اين بانك به بخش خصوصي يا بخش عمده‌اي از سهام آن به بخش خصوصي مي‌تواند منجر به اين شود كه اين اعتماد از بين رفته و بيمه‌شدگان سپرده‌ها و سرمايه‌هاي‌شان را از بانك خارج كنند. به‌اين‌ترتيب ممكن است وضعيت تثبيت‌شده بانك رفاه كه حاصل اعتماد بين بيمه‌شدگان و سازمان در اين دهه‌هاست، دچار تهديد‌هايي شود. يكي ديگر از پيامدهاي اين خصوصي‌سازي اين است كه زماني كه ارائه خدمات عمومي برعهده سازمان يا برعهده متوليان قشر بيمه‌شده است، نمي‌توانند بدون در نظر گرفتن منافع ذي‌نفعان نسبت به حذف يا كاهش خدمات بانكي يا تسهيلات ي رفاهي اقدام كنند؛ اما با واگذاري ارائه خدمات عمومي كه اين بانك به عموم كارگران و بيمه‌شدگان ارائه مي‌دهد، به بخش خصوصي ممكن است روند خدمات عمومي دچار دگرگوني شود؛ چراكه تصميم به كاهش يا حذف خدمات ديگر در اختيار و آزادي اراده بخش خصوصي خواهد بود. اين ممكن است در مقاطعي به توقف خدمات بنا به صلاحديد آنها منجر شود؛ بنابراين ممكن است چنين تصميمي منجر به خدشه و لطمه به خدمات عمومي به كارگران و بيمه‌شدگان شود؛ چراكه وقتي منطق سود حاكم بر بخش خصوصي بدون در نظر گرفتن منافع ذي‌نفعان ممكن اتفاق بيفتد، ممكن است منجر به اتخاذ تصميماتي نظير تمايل براي خروج از بازار يا حذف

برخي خدمات شود. تصميم‌هايي كه در منطق عرضه و تقاضاي بانكي قابل تعريف باشد. اين در حالي است كه در همه طول عمر بانك رفاه نظارت بيمه‌شدگان و نمايندگان بيمه‌شدگان در سازمان منجر به اين شده كه بسياري از سياست‌هاي منطق سود و كسب سود كنترول نشود و خدمات‌رساني عمومي به بيمه‌شدگان و كارگران دچار خدشه‌اي نشود؛ چراكه اصل تداوم يا استمرار خدمات عمومي يكي از اصولي است كه در بخش خدمات عمومي حاكم است؛ اما با توجه به رقابت روزافزون و تغييرات شكل‌گرفته كه از تعاريف ذاتي بخش خصوصي است، ممكن است در ارائه خدمات اصل تداوم و استمرار دچار لطمه شود؛ چراكه ممكن است بخش خصوصي در يك فضاي رقابتي قادر به ارائه مستمر خدمات نباشد. در چنين شرايطي آنها شايد تمهيداتي را براي ارائه خدمات مستمر به ذي‌نفعان نينديشند و اين مسئله منجر به ضرر و زيان به بيمه‌شدگان بشود. در واقع منطق سود ممكن است در مقاطعي بخش خصوصي را از ارائه خدمات منصرف كند و در چنين شرايطي خدمات‌رساني به بيمه‌شدگان و كارگران به مخاطره مي‌افتد.

♦ با واگذاري اين بانك به بخش خصوصي آيا عدالت اجتماعي براي كارگران و بيمه‌شدگان تامين مي‌شود؟

يكي ديگر از نقدهايي كه به خصوصي‌سازي وارد است و ممكن است در خصوصي‌سازي بانك رفاه هم اتفاق بيفتد، موضوع اصل برابري در ارائه خدمات به ذي‌نفعان است. بالاخره خدمات عمومي وقتي به بخش خصوصي واگذار مي‌شود، ممكن است دستخوش تغييراتي شود. يكي از اين تغييرات ناپديده‌گرفتن حقوق برابر افراد است؛ چراكه يك بنگاه خصوصي حق دارد و مي‌تواند تقوق و برتري را به هريك از مشتري‌هاي يا ذي‌نفعان خودش بدهد. آنها مي‌توانند شرايطي را وضع كنند كه ذي‌نفعان در سطوح و طبقات مختلف از برخي خدمات و امكانات برخوردار باشند. اين مسئله موجب مي‌شود تامين عدالت اجتماعي در جامعه با نارسائي‌هايي مواجه شود. آن هم درحالي‌كه تامين عدالت اجتماعي يكي از اهداف اصلي تشكيل چنين مؤسسه‌اي بوده؛ چراكه در يك شرايط بازاری ممكن است كسب درآمد اولويت بانك قرار بگيرد و به‌اين‌ترتيب ذي‌نفعاني كه به كسب درآمد بانك كمك بيشتري مي‌كنند، از خدمات بهتري برخوردار باشند و مشتري‌هايي كه به دليل شرايط اقتصادي يا اجتماعي‌شان در كسب اين درآمد كمكي نمي‌كنند، خدمات كم‌تري دريافت كنند.

ضمن اينكه از نظر قانوني سازمان تامين اجتماعي ساختار مالي و اقتصادي مستقلي دارد. بانك رفاه هم به موجب قانون تاسيسش كه پيش‌تر به آن اشاره كردم، يك بانك مستقل است؛ ولي از آنجايي كه اين بانك با سرمايه كارگران تشكيل شده، به نوعي مي‌توان گفت كه بانك دولتي به حساب نمي‌آيد كه بخواهد مشمول قانون خصوصي‌سازي شود؛ چراكه بانك دولتي به نوعي بايد از بودجه اترزاق كند. درحالي‌كه بانك رفاه هيچ‌گونه دريافتي از دولت ندارد و هيچ رديف بودجه‌اي ندارد و از بودجه سالانه به آن تعلق نمي‌گيرد و هزانه‌اي دارد، از سرمايه بيمه‌گذاران و كارگران است؛ بنابراين از اساس اين بانك مطابق قانون ساختار و قانون تامين اجتماعي و حتي مطابق اساسنامه بانك رفاه ماهيتي مستقل دارد و دولتي به حساب نمي‌آيد كه مشمول اصل ۴۴ شود؛ اما اراده سياسي كه پشت اين خصوصي‌سازي قرار دارد، اساساً به اين قيود قانوني توجهي ندارد. متأسفانه به نظر مي‌رسد ماشين خصوصي‌ساز با وجود نتايج ناموفقي كه داشته، حالا دستش را روي يكي از قديمي‌ترين بانك‌هاي ايران كه بانك اختصاصي كارگران، بيمه‌شدگان و مستم‌ري بگيران است، گذاشته است.

۴		۵		۷	۱
	۳		۶		
				۸	۳
		۸	۴	۵	
		۲	۳	۹	۸
		۵		۱	
		۶	۴	۲	۷

♦ سودوكو سخت ۳۳۷۵

زمان پيشنهادي: ۴۰ دقيقه

قانون‌هاي حل جدول سودوكو:

۱- در هر سطر و ستون بايد اعداد يك تا ۹ نوشته شود. بديهي است كه هيچ عددي نبايد تكرر شود.

۲- در هر مربع ۳x۳ اعداد يك تا ۹ بايد نوشته شود و در نتيجه هيچ عددي نبايد تكرر شود.

۲	۸	۹	۵	۷	۶	۴	۳	۱
۷	۵	۱	۲	۴	۳	۸	۶	۹
۴	۶	۳	۱	۸	۹	۷	۲	۵
۸	۴	۲	۷	۶	۵	۳	۱	۹
۳	۱	۵	۴	۹	۸	۲	۶	۷
۹	۷	۶	۳	۱	۲	۵	۴	۸
۱	۲	۷	۸	۵	۴	۶	۹	۳
۶	۳	۸	۹	۲	۷	۱	۵	۴
۵	۹	۴	۶	۳	۱	۸	۷	۲

۴	۸	۵	۱	۳	۲	۶	۷	۹
۹	۸	۱	۶	۵	۲	۷	۳	۴
۲	۶	۳	۹	۷	۸	۱	۴	۵
۳	۴	۵	۷	۸	۱	۶	۹	۲
۷	۲	۱	۵	۴	۶	۳	۸	۱
۸	۱	۶	۳	۷	۹	۴	۵	۲
۱	۷	۴	۶	۹	۵	۸	۳	۲
۵	۹	۸	۴	۶	۳	۷	۱	۲
۶	۳	۴	۸	۱	۷	۵	۲	۹

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

♦ حل جدول ۴۳۷۸

♦ سودوكو ساده ۳۳۷۵

زمان پيشنهادي: ۲۰ دقيقه

سودوكو

سودوكو Sudoku يك واژه تركيبي ژاپني به معنای عده‌هاي بي‌تكرار است و امروزه به جدولي از اعداد گفته مي‌شود كه به عنوان يك سرگرمي رايج در نشريات كشورهاي مختلف به چاپ مي‌رسد.

	۴	۷		۶	۵
		۹		۶	
۸	۱		۵		
		۳	۲	۹	
		۶		۱	
۷		۹			
	۵		۳	۴	۱
		۶			
		۵		۸	۲